

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa mint másodfokú bíróság a Budapesten, 2017. június 12. napján megtartott tanácsülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A foglalkozás körében elkövetett gondatlan veszélyeztetés vétsége miatt ... vádlott ellen indított büntetőügyben a Győri Törvényszék Katonai Tanácsa 2016. november 25. napján kihirdetett Kb.I.8/2015/30. számú ítéletét helybenhagyja.

I n d o k o l á s:

A Győri Törvényszék Katonai Tanácsa a 2016. november 25. napján kihirdetett Kb.I.8/2015/30. számú ítéletével ... vádlottat az ellene a Btk.165.§ (1) bekezdésébe ütköző foglalkozás körében elkövetett gondatlan veszélyeztetés vétsége miatt emelt vád alól felmentette. Megállapította, hogy az eljárás során felmerült 129.316,- Ft bűnügyi költséget az állam viseli.

A tárgyaláson az ügyész az elsőfokú ítélet ellen fellebbezést jelentett be a vádlott terhére az ítélet megalapozatlansága miatt. A vádlott és védője a kihirdetett ítéletet tudomásul vették.

A tárgyaláson eljáró ügyész előterjesztette fellebbezése részletes írásbeli indokolását, amelyben arra tett indítványt, hogy a másodfokú katonai tanács a Be.376.§ (1) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét - annak megalapozatlansága miatt - helyezze hatályon kívül, és az elsőfokú bíróságot utasítsa új eljárás lefolytatására. Az ügyészi álláspont szerint az elsőfokú katonai tanács döntése azért megalapozatlan, mert a tényállás felderítési kötelezettségének nem tett eleget, továbbá a felderített tényekből további tényekre helytelen következtetéseket vont le. A vádiratra hivatkozva utalt arra, hogy a sértett állapot-felméréséhez szükséges vizsgálatokat a vádlott maradéktalanul nem végezte el. Az elvégzett vizsgálatok eredményét nem dokumentálta, így a gyors állapotfelmérés iránti kötelezettségnek nem tett eleget, a szakmai kompetenciáját átlépve, jelentéstételi kötelezettségét megszegve a beteg esetleges kezelése, gyógyszerelése, állapotának és a további teendőinek meghatározatása érdekében szakmai előljáróját nem hívta, majd az általa elégségesnek ítélt információk birtokában - számolva az infarktusos megbetegedés lehetőségével is - döntött úgy, hogy a sértettet az alakulat mentőautójával maga szállítja a p-i kórházba. Az állapotfelméréssel kapcsolatban az ügyész nem vitatta, hogy a vádlott ilyen tevékenységet végzett azonban, hogy az elvégzett vizsgálat elégséges volt-e az álláspontja szerint orvosszakértői kérdés, mely kérdésre azonban a bíróság nem kapott választ. A mért eredmények dokumentálásával, illetve a vádlott jelentési kötelezettségével kapcsolatban hivatkozott arra, hogy a vádlott a helyszínről nem vette fel a kapcsolatot MH.ÖHP EKR-el pedig annak technikai feltételei fennálltak. Utalt arra, hogy a sértett egészségi állapota, pontosabban betegségének foka határozza meg, hogy az ellátás a vádlott szakmai kompetenciáját meghaladja-e. Ennek megválaszolása szintén orvosi szakmai kérdés, amelyre

vonatkozóan a válaszadás az eljárás során elmaradt. Az ügyészi álláspont szerint a nyomozás során, illetve a tárgyalási szakban kirendelt igazságügyi orvosszakértő ellentétes eredményre jutottak, amely részben ugyan arra vezethető vissza, hogy a nyomozás során eljáró igazságügyi szakértő előtt nem voltak ismertek a vádlott védekezését képező nyilatkozatok, azonban az elsőfokú katonai tanács a két szakértői vélemény között mutatkozó ellentmondások feloldása érdekében előterjesztett, új szakértő kirendelésére irányuló indítványt elutasította figyelemmel arra, hogy ... igazságügyi orvosszakértő kamarai tagságának szüneteltetése miatt szakértőként nem volt meghallgatható. Vitatta, hogy erre figyelemmel az első igazságügyi orvosszakértői vélemény csak mint okirati bizonyíték vehető figyelembe. Az ügyész a rendelkezésre álló bizonyítékokkal ellentétesnek, így megalapozatlannak értékelte a tárgyalás során kirendelt szakértők szakvéleményének azon megállapítását, hogy a vádlott diagnosztikai tévedésben volt. Ezt a megállapítást ugyanis a vádlott vallomása, a rendelkezésre álló hangfelvételek, valamint a tanúk vallomásai is cáfolták. Kifogásolta az eljáró ügyész, hogy az elsőfokú bíróság orvosi kompetenciába tartozó kérdésben döntött, amikor azt rögzítette, hogy a vádlott mulasztásának vagy magatartásának következményeként az életet közvetlenül fenyegető helyzet nem alakult ki.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.150/2017/1. számú átiratában az elsőfokú ítélet ellen bejelentett ügyészi fellebbezést kiegészítésekkel tartotta fenn. Indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú bíróság ítéletét, figyelemmel a Be.351.§ (2) bekezdés a) és c) pontjaira, a Be.376.§ (1) bekezdése alapján helyezze hatályon kívül, és az elsőfokú bíróságot utasítsa új eljárás lefolytatására. Indítványozta továbbá, hogy a másodfokú bíróság rendelje el, hogy az ügyet másik törvényszék katonai tanácsa tárgyalja. Utalt arra, hogy a ... igazságügyi orvosszakértő véleménye teljes mértékben ellentétes az ISZKI ... Intézetének szakvéleményével. Ennek ellenére az elsőfokú bíróság az intézet orvosszakértőit a tárgyaláson nem hallgatta meg, a szakvélemény kiegészítését nem kérte. A szakvéleményben mutatkozó lényeges ellentmondások feloldására nem intézkedett. Utalt továbbá arra, hogy a bíróság által kirendelt igazságügyi orvosszakértők által adott vélemény önmagában is aggályos, ugyanis iratellenesen rögzíti, hogy betegnek nem voltak olyan típusos panaszai, melyek alapján a szívinfarktus lehetősége reálisan felmerült voltak. Maga a vádlott is úgy nyilatkozott, hogy felmerült benne a szívinfarktus lehetősége. Az adott esetre vonatkozóan pedig a szolgálat részére kiadott intézkedés egyértelműen rögzíti, hogy jelentést kell tenni az MH ÖHP Egészségügyi Koordináló Részlegének (MH ÖHP EKR.) Ugyanezt erősítette meg ... orvos ezredes nyilatkozata is. Ezen túlmenően a tényállás a bizonyítékokkal ellentétesen tartalmazza, hogy a vádlott részéről diagnosztikus tévedés történt. Az elsőfokú bíróság ítélete így az ügyészi álláspont szerint megalapozatlan, mert részben felderítetlen, részben iratellenes.

Az ügyészi fellebbezés folytán a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárást a Be.348.§ (1) bekezdésében foglaltak alapján teljes terjedelmében felülbírált.

Az ítélet megalapozatlansága miatti ügyészi fellebbezés és a hatályon kívül helyezésre irányuló fellebbviteli főügyészségi indítvány nem alapos.

A másodfokú katonai tanács a felülbírálat során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság tárgyalása során az eljárási szabályokat betartotta. A tényállást mérlegelési jogkörében állapította meg. Ennek során a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a bizonyítékokat megfelelően értékelte és indokolási kötelezettségének is eleget tett. A vádlott mind a nyomozás során, mind a tárgyaláson tagadta a terhére rótt bűncselekmény elkövetését. Védekezése szerint a sértettel való kommunikációja, valamint a helyszínen végzett állapotfelmérése alapján, bár a tünetek többféle

betegség tüneteinek is megfelelhetnek, de leginkább reflux betegségekre gondolt, és ennek alapján döntött a betegnek az alakulat mentőautójával a p.-i kórházba történő szállításáról. Az elsőfokú katonai tanács igen részletes bizonyítási eljárást folytatott le, melynek során kihallgatta a vádlottat, számos tanút és ismertette a rendelkezésre álló okirati, valamint egyéb bizonyítékokat. A bizonyítékok között értékelte a nyomozás kezdeti szakaszában kirendelt ..., majd a tárgyalási szakban kirendelt az ISZKI ..i Intézetének igazságügyi orvosszakértői által adott szakvéleményeket.

A Központi Nyomozó Főügyészség Győri Regionális Osztálya a vádlottat a Btk.165.§ (1) bekezdésébe ütköző foglalkozás körében elkövetett gondatlan veszélyeztetés vétsége elkövetésével vádolta. Az ügyészség a vádirati terhelő tényállást tanúvallomások, de elsődlegesen ... igazságügyi orvosszakértői által adott szakvélemény megállapításaira alapozta, akinek álláspontja szerint a vádlott felismerte a gyors, szakszerű ellátás szükségességét, az intézkedései azonban az elvárható szakmai követelményeknek nem feleltek meg, illetve azok egy része elmaradt. Így mulasztásként róta fel a betegvizsgálat elvárható részletességét, illetve a dokumentálás elmaradását. Szintén mulasztásként róta fel az egészségügyi szakmai felettes szerv értesítésének elmaradását, ebből adódóan a beteg azonnali gyógyszeres kezelésének elmaradását, továbbá a beteg szállításának módját, az ő fizikai megterhelését. Az elsőfokú katonai tanács azonban helyesen észlelte, hogy ... az eljárásnak egy olyan korai időszakában adott szakvéleményt, amelyben a nyomozás során beszerzett bizonyítékok nagyobb része, így például a vádlotti vallomás, illetve védekezés még nem állt rendelkezésre. Figyelemmel azonban arra, hogy ... a tárgyalás idején már a szakértői kamarai tagságát szüneteltette, a szakértőként a nyomozás során később, illetve a tárgyaláson lefolytatott bizonyítási eljárás adatai tekintetében nem volt meghallgatható. Ezért az Igazságügyi Szakértői és Kutató Intézetek ..-i Intézete került kirendelésre, az időközben keletkezett adatok figyelembevételével új igazságügyi szakvélemény elkészítése érdekében. A nyomozás második szakaszában valamint a tárgyaláson lefolytatott bizonyítási eljárás adatai alapján a ... igazságügyi orvosszakértők által adott szakvélemény megállapításai eltértek a korábbi szakvélemény megállapításaitól. Szakvéleményükben rögzítették, hogy a vádlott a beteget megvizsgálta, állapotfelmérését elvégezte, fenyegető veszélyállapot jelét nem észlelte, és azt, hogy a beteg a vizsgálat, majd szállítás alatt nem volt válságos állapotban. A vádlott a beteg által étkezésre vonatkozó előadottak, korábbi tünetei és panaszai alapján, valamint közvetlen vizsgálati tevékenysége alapján döntött a kórházba szállításról.. A korábbi szakvéleménytől eltérő szakértői megállapításokat a vádlotti vallomás, a mentő gépjármű vezetőjének vallomása alapozta meg. A beteg szobatársainak vallomásai sem cáfolták, hogy a vádlott beszélt a beteggel, pulzusát ellenőrizte, illetve megerősítették, hogy előző este M.L. rengeteget evett.

Az egészségügyi szakmai felettes szerv értesítésének elmaradása, illetve ebből adódóan a beteg azonnali gyógyszeres kezelésének elmaradása tekintetében az elsőfokú katonai tanács részletesen foglalkozott a vádlott jelentési kötelezettségével, és helytállóan állapította meg, hogy a szolgálati intézkedés különböző pontjai épp ebben a tekintetben egymásnak ellentmondanak, hiszen a 17. pont szerint gyors állapotfelmérés állapot után kell jelentést tenni, míg a 2. és 4. pontok szerint akkor, ha az eset a szakmai kompetenciát meghaladja, tehát amikor a szolgálatban lévő egészségügyi dolgozó szükségesnek látja. Az esetet követően egyébként a vádlott az írásbeli jelentését megtette. Utólag a hivatkozott szolgálati intézkedés pontosításra került.

A beteg szállításának módja, a szállítás körüli fizikai megterhelése tekintetében az ISZKI szakvéleménye azt állapította meg, hogy a beteg szállítása félülő testhelyzetben megfelelően történt. Ez a megállapítás a vádlotti vallomásra alapozódott. Abban a tekintetben, hogy a beteg maga lépett fel a mentő autóba, illetve végül saját lábán ment be a p-i kórházba egybehangzó adatokat szolgáltatott a vádlott, valamint a katonai mentő gépjárművezetőjének vallomása, akik arról

számoltak be, hogy a beteg lényegében önhatalmúlag szállt le a hordágyról, figyelmen kívül hagyva az egészségügyi személyzetnek az erre vonatkozó utasítását. A fentiek alapján rögzítették a tárgyalás során kirendelt szakértők, hogy a vádlott mulasztást, szakmai szabályszegést nem követett el. Tevékenysége diagnosztikus tévedésnek minősül, a beteg panaszai nem típusosak voltak. Szakvéleményükben hangsúlyozták, hogy a vádlottnak az a döntése, hogy a beteget igyekezett minél rövidebb időn belül a helyi kórházba eljuttatni, utólag visszaigazolást nyert, mert amikor újra élesztésének szükségessége merült fel akkor a kórházban az intenzív szakorvos rendelkezésre állt.

Bár a kiérkezés időtartama, az annak kapcsán esetleg felmerülő késedelem vizsgálata nem képezte a vád tárgyát, azonban annak szükségessége a ... igazságügyi orvosszakértő szakvéleményében felmerült. Az elsőfokú katonai tanács ezzel is foglalkozott és részletesen rögzítette a releváns időpontokat. A vádirat azt is a vádlott terhére róta, hogy a riasztásra a szükséges felszerelés nélkül jelent meg a beteg ellátására. A tárgyaláson egyértelműen tisztázást nyert, hogy a kialakult gyakorlat szerint a sebesültszállító gépjármű vezetőjének a feladata a készenlétes táska biztosítása, amely a jelen esetben is megtörtént. Ezt egyértelműen alátámasztotta a vádlott valamint a mentő gépjármű vezetőjének, továbbá a beteg egyik szobatársának a vallomása is.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészségnek a megalapozatlanságra azon belül a tényállás felderítetlenségére az iratellenességre történő hivatkozása és erre figyelemmel az ítélet hatályon kívül helyezésére irányuló indítványa nem alapos.

Az elsőfokú katonai tanácsnak az ügyben elsőként eljáró szakértőnek a tárgyaláson történő meghallgatására, a nyomozás, illetve a tárgyaláson keletkezett további adatok alapján a szakvélemény kiegészítésére történő felhívására nem volt lehetősége. Értelemszerűen nem volt lehetősége arra sem, hogy utóbb a szakvélemények eltérő tartalmú megállapításai tekintetében az álláspontokat ütköztesse. Az elsőfokú katonai tanács mulasztásaként kizárólag az róható fel, hogy a tárgyalási szakban kirendelt igazságügyi orvosszakértőket a tárgyalás keretében nem hallgatta meg. A nyomozás során és a tárgyalási szakban készült igazságügyi szakvélemények megállapításainak eltérése az adatvételezés eltérő időpontjából, tehát abból fakad, hogy dr. B.L.-nak a szükséges adatok, bizonyítékok még nem álltak rendelkezésére a szakvélemény elkészítésekor. Erre figyelemmel pedig az elsőfokú katonai tanács indokoltan utasította el a további orvosszakértők kirendelésére irányuló ügyészi indítványt.

A másodfokú katonai tanács álláspontja szerint az elsőfokú ítélet tényállásával kapcsolatban iratellenesség nem állapítható meg. A másodfokú ügyészségnek az erre történő hivatkozása lényegében az elsőfokú bíróság mérlegelő tevékenységét támadja, tehát azt, hogy a katonai tanács egyes bizonyítékot elfogadott a tényállás alapjául, másokat pedig nem.

Összességében megállapítható hogy a törvényszék katonai tanácsa által rögzített tényállás megalapozott, mentes a Be.351.§ (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa felülbírálata alapjául elfogadta.

A vád tárgyává tett a Btk.165.§ (1) bekezdésében írt bűncselekményt az követi el, aki foglalkozási szabály megszegésével más vagy mások életét testi épségét vagy egészségét gondatlanságból közvetlen veszélynek teszi ki, vagy testi sértést okoz. A bűncselekmény megállapításakor szükséges a foglalkozásra vonatkozó szabályok megszegésének ténye, valamint ezzel okozati összefüggésben az életet veszélyeztető közvetlen veszélyhelyzet kialakulása.

Nem tévedett a Győri Törvényszék Katonai Tanácsa, amikor a vádlottat a Be.6.§ (3) bekezdés a) pontjára figyelemmel a Be.331.§ (1) bekezdése alapján az ellene emelt vád alól bűncselekmény hiányában felmentette.

Az elsőfokú bíróság igen részletesen, ítélete 9. oldal 7. bekezdésétől a 11. oldal 4. oldal bekezdéséig foglalkozott a cselekmény jogi értékelésével. A törvényi és a történeti tényállás elemeit összevetve, az ISZKI ...i Intézete által adott és általa a tényállás alapjául elfogadott igazságügyi szakvélemény alapján helytállóan állapította meg, hogy a vádlottnál a szakmai szabályok megszegése nem állapítható meg. Bár ez önmagában is a vádlott felmentését eredményezhetné, azonban az elsőfokú bíróság külön foglalkozott a vádlotti magatartás és a bekövetkezett eredmény okozati összefüggésével. Szintén az általa elfogadott orvosszakértői vélemény illetve a pápai kórház által kiadott látletet alapján helytállóan állapította meg azt, hogy M.L. esetében a vádlott magatartásának következményeként, tehát azzal okozati összefüggésben az életet közvetlenül fenyegető helyzet nem alakult ki. Az egészségügyi probléma már jóval azt megelőzően, hogy a vádlottat értesítették volna fennállt, és a beteg egészségügyi állapotában változás nem történt, amíg a vádlott felügyelete alatt állt. Az a tény, hogy a vonatkozó szabályoknak megfelelően nem tartotta szükségesnek a kapcsolat felvételét az MH. ÖHP. EKR-el, szintén nem veszélyeztette közvetlenül a sértett életét.

Ítélet 11. és 12. oldalán a tárgyaláson eljáró ügyész alternatív indítványára figyelemmel az elsőfokú katonai tanács részletesen megindokolta azt is, hogy a foglalkozás körében elkövetett gondatlan veszélyeztetés vétsége miatt emelt vád alóli felmentés mellett miért nem látott lehetőséget a vádlott bűnösségének a Btk.438.§ (1) bekezdésébe ütköző szolgálatban kötelességszegés vétségében történő bűnösség megállapításra, mely állásponttal a fellebbviteli bíróság maradéktalanul egyetértett.

A Győri Törvényszék Katonai Tanácsa ítéletének egyéb rendelkezése is törvényes ezért azt a másodfokú katonai tanács - helyes indoka alapján - helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéletábra Katonai Tanácsának végzése a Be.371.§ (1) bekezdésében alapszik.

Budapest, 2017. június 12.

. Török Zsolt hb. ezredes sk.
a tanács elnöke

Dr. Mészáros László hb. ezredes sk.
előadó bíró

Dr. Szabó Éva hb. alezredes sk.
bíró

A Győri Törvényszék Katonai Tanácsának ítélete jogerős.

Budapest, 2017. június 12.

Dr. Török Zsolt hb. ezredes sk.
a tanács elnöke

a kiadmány hitelül:
Iván Erika
bíróági ügyintéző